

Aanwezig 29

Opening Niels Heining (bionext)

Introductie project Koplopers in kringlooplandbouw. Doel van het project is niet zoeken van één oplossing maar een groot aantal potentiële oplossingen onderzoeken en uitproberen. Onderlinge samenwerkingen waren, zijn en blijven een belangrijk onderdeel van menig oplossing.

Christoffel den Herder (Ceres Horti Advice): Samenwerken: hoe en wat?

Thema samenwerken komt regelmatig terug. Het belang lijkt overduidelijk maar de samenwerking loopt vaak stroef. Starten vol energie en goede bedoelingen maar stoppen vaak met of zonder reden.

‘Bio heeft meer dieren per hectare nodig en de veehouderij maakt onvoldoende gebruik van de akkerbouw.’

Ervaring met Ruwvoer: Maaiweides, snijmais, voederbieten, GPS granen, Nateelt (gr.bemesters)evt doorgroeien, en Stro(!). Krachtvoer: Granen, Leguminosen, Korrelmaïs, Restproducten akkerbouw.

Voordeel samenwerking:

Zekerheid van stabiele aanvoer, samenstelling, herkomst (werking mest: rantsoen stro), spreiding door het jaar, prijs. Basis van onbespoten stro belangrijk in mest, want evt round-up residuen kunnen doorwerken in de groenbemester. Mogelijke problemen met onkruidrijke mest, afspraken met veehouder en broeien. Instroom van onkruid uit natuurgebieden is een argument om samenwerking met veehouder op te zoeken. Aantal klanten die voederbieten telen, best wat vraag naar en redelijke opbrengsten à 70 euro per ton.

Ervaring met teelt van krachtvoer -> tarwe/veldboon, granen, korrelmaïs. Klant akkerbouwer draait veldbonen en tarwe uit elkaar. Verkoopt veldbonen als krachtvoer en verkoopt graan zelf door. Korrelmaïs doet het ook in vergelijking met groentegewassen relatief goed op lichte zandgrond. Andere granen nog beter aangezien die meer profiteren van vocht in het voorjaar.

Wat kan beter:

- Maatwerk mengsel akkerbouwer aan veehouder: Wat kan ik voor jou telen? Wat past binnen het rantsoen? Teelt van aangepaste maaiweide: veel rode klaver, weinig gras. Na vroege teelt -> landberger-gemenge of puur gras.

- Maaitijdstip bepalen -> droogte, nat. verlies voederwaarde door bloei. Akkerbouw kan meer inspelen op seizoen en vraag. Nu weinig communicatie over

- Stro naar veehouder. Hakselen blijft een aantrekkelijke optie voor akkerbouwers, andersom is voor veehouders biologisch stro stukken duurder dan gangbaar stro.

Christoffel geeft aan dat in Duitsland er ook nog veelal wordt gekozen voor hakselen ivm organische stof omdat er bij persen geen vaste mest terug komt.

Joost van Dam, Melkveehouder in Hattem.

Potstal 90 melkkoeien, 85 hectare grasland. Had veel te weinig voer tijdens omschakeling. Via Agrifirm bij een akkerbouwer in Dronten luzerne gekocht. Koppelbedrijf met Sybrand Westra officieel sinds 2 jaar. Goeie 30 Km afstand. Aantal hectares grasklaver van Sybrand naar Joost en wat mest naar hem toe. Krijgt stro van Sybrand maar niet genoeg om in behoefte te voorzien Daarom ook 100

ha verschrallingsgras van natuurorganisatie. Het vroege oogstmoment eind juli begin Augustus geeft meer zekerheid: droog in de baal dus geen problemen door schimmelvorming voor melkkwaliteit.

Samengezeten met Sybrand over hoe de samenwerking verder uit te diepen valt qua ruwvoervoorziening. Joost heeft met name behoefte aan voorjaars en najaarsgras.

Sybrand Westra Akkerbouw 140 hectare, Dronten

Voordeel: ik hoef niet te wachten op mest en weet hoeveel ik tot mijn beschikking heb. Geborgde kwaliteit: Goed verteerd. Sybrand heeft geïnvesteerd in een mestplaat dus als Joost eerder vol zit kan hij bellen. 40/45% van de vast mest van Joost gaat naar Sybrand.

Rustgewas teelt hij voor een klein saldo maar de mest is het belangrijkste en heeft hij nog steeds tekort aan. 'Je moet mee willen schuiven met elkaar.'

Chris en Marjanne Borren 12000 legkippen, Voorthuizen

Mest gaat naar akkerbouwers maar ondanks de wens van Chris is het niet gekomen tot vaste contacten. In het verleden was er immers altijd wel kippenmest genoeg en dan belden de akkerbouwers wanneer ze het nodig hadden wel weer. Er is nu wel sprake van een kentering wat betreft de vraag naar kippenmest. Wellicht veroorzaakt door de toenemende vraag vanuit de champignon/bodem markt.

Opzoek naar akkerbouwers die voer willen telen. Ze hebben geïnvesteerd in een grote graansilo om dit mogelijk te maken. Voorheen teelde een akkerbouwer in Wekerom krachtvoer voor hen maar die is gestopt met bio. Ook zouden ze graag ruwvoer voeren wat gezond is voor hun kippen zoals een landberger gemenge kuil.

Discussie

Driehoeks samenwerking: pluimvee/rundvee/akkerbouw

Calcium magnesium verhouding in de bodem van Wim van den Hengel Is een moeilijk punt. Calcium kan wel los aangevoerd worden maar heeft gemerkt dat als hij kippenmest door natuurmaaisel mengt mijn bodem veel beter reageert

Martin Willig, melkveehouder zou in theorie best andere (fosfaatrijkere) dierlijke mest aan kunnen voeren. Maar is daarin bang om dierziektes binnen te halen. Salmonella kan een risico zijn. Christoffel denkt dat een gezonde bodem dat goed op zou kunnen vangen. Ook hierin komt het belang van een vaste relatie en bijbehorend vertrouwen tussen afnemer/leverancier terug.

Joost Rijk heeft Jarenlang mengteelt gedaan voor varkenshouder. Er wordt besproken dat een aantal vlinderbloemigen achter elkaar in het bouwplan moeilijkheden kunnen opleveren: Met name erwten, wikke en in mindere mate luzerne verdragen elkaar slecht. Bij mengteelten met (tarwe)veldboon speelt het probleem minder.